

שיר השירים (39)

ה"ממתקים" המוכיחים לנו כי "כלו ממתקים"

חפו ממתקים וכלו ממתקים (ה.טז)

אמר על כך ה"סבא מקלם": כאשר אנו רואים ש"חפו ממתקים", מתוך כך נדע ש"כלו ממתקים". פירוש הדברים: מאחר וראינו שתורתנו הקדושה מרחיקה אותנו מן הדברים המשקצים את הנפש ומכלים את הגוף, ועוד ייעדה לנו על זה שחר הרבה, היש חוק מתוק מזה? נבין מזה, כי כל אזהרותיה, אף שידמה לנו כאילו התורה מגבילה אותנו ומצמצמת את אפשרויותינו בעולם, לא כן הוא, ומה שאנו חשים כך, אין זה אלא מחמת חסרון הרגשותינו. כאשר נסגל לעצמנו מחשבה זכה ולב שמח, מתוך הכרה ברורה שכל איסורי התורה הם לטובתנו, נכיר ונרגיש גם במחמדים שכולו ממתקים!

ספר "כמוצא שלל רב שיר השירים"

אָנָּה הִלֵּךְ דֹּדְךָ הִיפָּה בְּנָשִׁים אָנָּה פָּנָה דֹּדְךָ וַיִּבְקֶשְׁנוּ
עִמָּךְ. דֹּדְךָ יָרַד לָגֹנוּ לְעֲרוּגוֹת הַבְּשָׂם לְרַעוֹת בְּגָנִים וְלִלְקֹט
שׁוֹשְׁנִים. (ו.א.ב)

הקב"ה שהוא הדוד, בחר בכני ישראל להיות לו לאומה נבחרה מכל האומות העולם, וכיון שחטאו ישראל ועברו על רצון ה' הסתיר הקב"ה פניו מהם וכביכול עזב אותם לנפשם, ועקב כך פונים בני אומות העולם לכנסת ישראל בשאלה: "אָנָּה הִלֵּךְ דֹּדְךָ", להיכן הלך הקב"ה אשר כל כך אהב אתכם עד כי כינה אתכם: "הִיפָּה בְּנָשִׁים", החשובים שבאומות". "אָנָּה פָּנָה דֹּדְךָ" באיזה מקום הוא נמצא "וַיִּבְקֶשְׁנוּ עִמָּךְ" ובואו ונסייע בידכם למוצאו. וכמובן אומרים זאת בלשון שחוק ולעג. משיבה הכנסת ישראל לאומות העולם: אומנם נכון שכעת מסתיר הקב"ה את פניו ממני עקב עוונותיי. אולם זיכרו את אותם ימים טובים של מעמד הר סיני, כמה אהבתו הייתה גלויה ומורעפת עלי. ובאותם ימים: "דֹּדְךָ יָרַד לָגֹנוּ לְעֲרוּגוֹת הַבְּשָׂם", ירד הקב"ה "לָגֹנוּ" אל העולם הזה "לְעֲרוּגוֹת הַבְּשָׂם" כדי להשרות שכינתו עלי, כי הייתי עבורו אהובה כערוגת הבושם אשר ריח טוב וערב נודף הימנה למרחוק מפני שנעניתי ואמרתי לפניו "נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע". "לְעֲרוּגוֹת הַבְּשָׂם" לרעות מלשון הע, חבר וידיד. הקב"ה ירד ממשכנו העליון אל עמו ישראל, והיינו כרעים האהובים המטיילים יחדיו בגנים. "לִלְקֹט שׁוֹשְׁנִים" וכל כך גדלה אהבתו אלינו עד שלקט אותנו כשושנים. עוד אפשר לפרש "שׁוֹשְׁנִים" אלו הצדיקים האהובים לפני ה' יתברך כערוגת בושם אשר ריחם הטוב נודף למרחוק. וכיון שאנו מכעיסים את הקב"ה, יורד הוא למטה אל גנו ומלקט את השושנה,

מִיִּסְדִּים עַל אֲדָנֶי פֶּז (ה.טז)

אמרו חז"ל: בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר: "וּצְדִיק בְּאִמּוֹנָתוֹ יַחִיה" (מכות כד.). יסוד אחד לכל תרי"ג המצוות, והוא האמונה! ממנה מגיעים לכל המצוות. ומנגד יש פסוק: "כָּל מִצְוֹתֶיךָ אֱמוּנָה" (תהלים קיט. פו), לפי זה כל המצוות מובילות אל האמונה, כמו שיסד לנו הרמב"ן בסוף פרשת בא: וכוונת כל המצוות שנאמין באלוקינו ונודה אליו שהוא בראנו, והיא כוונת היצירה. היסוד של כל המצוות הוא האמונה! מעתה, אם אומרים אנו שכלי המשכן וקרשיו היו מוכנים כנגד רמ"ח מצוות כיון שהיסוד של המשכן הוא האדנים, נמצא דהאדנים מכוונים כנגד האמונה. ומה מתוקים מאוד דברי בעל הטורים שכתב: "מאת האדנים", כנגד "מִיִּסְדִּים עַל אֲדָנֶי פֶּז", וכנגדם תקנו מאה ברכות בכל יום, במשכן היו מאה אדנים מכסף [אמנם היו אדנים נוספים, אבל מזהב. אדנים מכסף היו מאה]. בצפון היו עשרים קרשים שהם ארבעים אדנים, שני אדנים לכל קרש. כך היה גם בדרום, ארבעים אדנים לעשרים קרשים. במערב היו שמונה קרשי שלהם ששה עשר אדנים, ובמזרח היו עוד ארבעה אדנים שעליהם היו העומדים [לא קרשים], סך הכל: מאה אדני כסף [כסף מלשון כסופין] אומר הבעל הטורים, כנגד מאה אדנים הללו תקנו לומר מאה ברכות בכל יום. מה הקשר בין מאה אדנים למאה ברכות? לפי דברי ה"באר יוסף" זה מתוק מדבש! האדנים הם כנגד האמונה, וכך גם אמירת מאה הברכות בכל יום היא יסוד האמונה. כל הזמן אדם אומר: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם", מאה פעמים ביום, זוהי אמונה! פלאי פלאים!

מעתה, לפי זה מיושב מאוד מדוע באדנים הוצרך כל אחד להביא דוקא מחצית השקל, ולא איש כנדבת לבו. כולם היו שוים, כי אכן בכל מצוות התורה כל אחד ואחד מקיימן בדבקות וביראה לפי דרגתו! ישנם בינוניים, ישנם צדיקים, וגם בין הצדיקים עצמם דרגות שונות. ואילו כמה שנוגע לאמונה, כל יהודי באשר הוא חייב להאמין בשלושה עשר עיקרי האמונה בשלמות. בלי שום פגם, חלילה! אמת גם באמונה ישנם דרגות, אבל גם הדרגה הפחותה ביותר צריכה להיות עם כל השלמות, לא פחות, לכן לתרומת האדנים שהם כנגד האמונה, יסוד כל התורה כולה, הביא כל אחד את אותו סכום, מחצית הקשל, כי אפילו אצל פחותי המדרגה, האמונה צריכה להיות בשלמות.

"הגדה של פסח, יחי ראובן"

דהיינו קוטף את נפש הצדיק מן העולם רח"ל, כדי שיהא
קרבן כפרה על כל הדור. וכמו שנאמר: "כי מפני הרעה
נאסף הצדיק" (ישעיה נז. א) *הגדה של פסח "שירת דוד"*

אני לדודי ודודי לי, ההבטחה
אַנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי (ג.ו.)

היה הגאון בעל "חתם סופר" אומר על כך: יכול האדם להיות בטוח שאם ישמור כל דברי התורה כמצות ה', אזי הקב"ה ימלא כל משאלותיו, כפי שנאמר: "רצון יראיך יעשה". זו כוונת הפסוק: אם "אַנִי לְדוֹדֵי" בטוח אני ש"דוֹדֵי לִי" *ספר "כמוצא שלל רב שיר השירים"*

הברכה פותחת בריכה

הַסְפִּי עֵינַיךָ מִנְּגִדֵי שְׁהִם הִרְהִיבֵנִי (ו.ה) רש"י מבאר פסוק זה על מקדש שני שחסרו בו ארון וכפורת וכו'. הקב"ה מבקש מכנסת ישראל שתסב את עיניה ממנו. אם כנסת ישראל מסתכלת על הקב"ה עם עיניים כאלה, כביכול הקב"ה אינו יכול להתאפק! הם צועקים וצועקים עד שהקב"ה לא יכול להתאפק והוא מוכרח לתת להם את מה שנתן להם בבית ראשון. כשיהודי לוקח תפוח ואומר, החפץ הזה הוא חפץ של חסד עצום, מלא געגועים להקב"ה, והוא מתחיל לפרש את הגעגועים האלה ואומר: ברוך אתה, אתה השי"ת מקור כל הברכות כולם, ואתה מלך העולם, שולט על הכל!.

ההגדרה של הברכה היא מעין מה שאמרו חז"ל: יותר משהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק. (פסחים קיא.). "הַסְפִּי עֵינַיךָ מִנְּגִדֵי שְׁהִם הִרְהִיבֵנִי" ! כשיהודי משייך את הכל להקב"ה, הוא יוצר כביכול געגועים ואהבה מהקב"ה לעם ישראל, עד שמרוב אהבתו הוא מקבל יותר משהוא נותן! כביכול, לא מגיע לו את התורה, אלא לנו, מרוב טובו כמוכן. וכשאנו מעוררים אהבה שכזו, אין לעלות על הדעת שהנתינה תנוכה מהעוה"ב. כשיש קשר של אהבה, אם אחד נותן מתנה, הנותן הופך להיות מקבל כביכול. "הַסְפִּי עֵינַיךָ מִנְּגִדֵי שְׁהִם הִרְהִיבֵנִי", כשיהודי מיישר את מבטו להקב"ה הוא יוצר אהבה גדולה מאין כמוה. אם הקב"ה היה נותן לנו מתנות, היינו צריכים לשלם עליה במצוות שלנו. אך אם הקב"ה נותן לנו נתינות של אהבה, הרי כמו שני אוהבים שכל הזמן נותנים זה לזה עד שקשה להבחין מי נותן למי. הברכה פותחת בריכה. הברכה עושה קשר של אהבה דרך טבעת הנישואין הזו שנקראת פרוסת לחם. היא מקשרת אותה להקב"ה בקשר עצום.

משל פשוט לכך: אדם הולך למכולת וקונה לחם ועוד כמה מוצרים, הוא משלם עליהם. אך אם אותו אדם הולך אל המוכר הביתה ומקבל בדיוק את אותה ארוחה של לחם עם עוד כמה מוצרים, הוא לא משלם כלום. כך גם לעניינינו: להקב"ה יש 'עסק', העולם הוא 'עסק' שלו, וא"כ כשאדם רוצה לחם או כל דבר אחר בחנות

של הקב"ה, עליו לשלם על כך. אך אם האדם פותח בריכה ומתקשר אליו בקשר של אהבה, הוא אוכל משולחן גבוה. משולחנו של הקב"ה! וכשאוכלים משולחנו של החנווני לא מקבלים אח"כ חשבון. *הגדה של פסח "תפארת שמשון"*

הלכה: ברכת הקפה והתה

על משקה הקפה והנס קפה וכן על משקה התה מברכים שהכל, דאף שנכנס טעם הקפה והתה במים ומורגש היטב טעמם וכל הקפה והתה מיועדים לבישול מ"מ היות ושותים רק את המים ולא אוכלים את הפרי שזה הקפה או התה לכן ברכת המים שהכל. מיהו אם בירך על קפה ברכת העץ או אדמה יצא ידי חובתו, היות וסוף סוף גדל בעץ וגם יש אומרים שלכתחילה ברכתם בורא פרי האדמה. *ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א*

פתגם: תן לחכם, ויחכם-עוד; הודע לצדיק, ויוסף לקח משלי

חקירה: הרכבה בכלאיים

מדין לא תזרע כלאיים, או לאו נפרד (משנת יעבץ יו"ד כב *ספר "קובת יסודות וחקירות" ד"ה והנה מעיקר)*

סיפור: מה ביני לבין בני

רבי יוסי בר מבריסק היה אומר: רצונכם לדעת, מה ביני לבין בני חיימ'קה? ובכן, כשאדם מעלה בפני קושיה בגמרא, הריני מעיין בקושייתו ומתרגמה, נמצא ששנינו נהנים: הוא נהנה בקושייתו ואני בתירוצי. ואילו כשאדם מעלה קושיה בפני בני רבי חיימ'קה, הוא מפריך אותה מעיקרה, נמצא ששניהם אינם נהנים: זה אין לו עוד קושיה, ואם אין קושיה ממילא אין תירוץ.

ספר "חזו וחלק" ד' (דף קסו)

שבת שלום

וצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל כחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, טשא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון**: נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר ולינותן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת**: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מול פורטונה, נתניאל יאיר בן מרים יהודית, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה.

